

Interakcie a vedľajšie NEŽIADUCE ÚČINKY

liečivých rastlín

Oman pravý (*Inula helenium*, *Aster officinalis*) – vyššie dávky pôsobia emeticky. Bylina sa zdá byť bezpečná a dobre tolerovaná, nie sú známe závažné interakcie s inými liečivami, ale aj tak neodporúčame užívať oman bez konzultácie s lekárom alebo lekárnikom.

Ovos siaty (*Avena sativa*) – pri užívaní prípravkov nevhodne kombinovaných s inými liečivami ako vedľajšie nežiaduce účinky sa môžu vytvoriť pluzgieriky v ústach, nastať zvýšená plynatosť čiev (meteorizmus), podráždenie genitálií, pri kontakte k alergickým prejavom na koži.

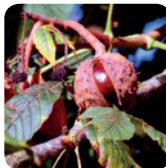
Orech kráľovský (*Juglans regia*) – pacienti s citlivejšou žalúdočnou sliznicou na triesloviny v orechových listoch môžu reagovať nauzeou až vracaním – netreba sa však obávať závažných vedľajších účinkov ani interakcii s inými liečivami.

Ostružina černicová – černica (*Rubus fruticosus*) – list z ostružiny nemá žiadne vedľajšie účinky ani interakcie.

Ostružina malinová – malina (*Rubus idaeus*) – plody ani listy nemajú vedľajšie nežiaduce účinky. Interakcia – spolupôsobenie je najmä pri súčasnom užívaní liekov proti alkoholizmu. List by nemali užívať gravidné a dojčiacie ženy. U diabetikov, ktorí užívajú ostružinu treba sledovať glykémiu.

Pagaštan konský (*Aesculus hippocastanum*) – pagaštan nie je celkom neškodný, najmä kôra. Pri užívaní a nevhodnej kombinácii sa môžu objaviť alergické reakcie, zvýšená teplota, kŕče, nauzea až dávenia. Pagaštan môže byť aj príčinou poškodenia obličiek. Interakcie sú pri súčasnom užívaní prípravkov proti krvácaniu a hepatoprotektív. Nie je vhodný pre gravidné a dojčiacie ženy a deti.

Prof. MUDr. Jaroslav Kresánek, PhD.

Subkatedra dorastového lekárstva Lekárskej fakulty SZU, Bratislava a Národné toxikologické informačné centrum, UNB, Bratislava

Palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*) – najčastejšie nežiaduce vedľajšie účinky sú alergické reakcie u precitlivých ľudí, ďalej môže dôjsť aj k zvýšeniu telesnej teploty, pruritu a kontrakciám maternice.

Interakcie sú najmä pri súčasnom užívaní antihypertenzív. Prípravky by nemali užívať gravidne a dojčiacie ženy, alergici na zložnokveté rastliny a ich peľ.

Palina pravá (*Artemisia absinthium*) – vo vyšších dávkach spôsobuje cephaléu, triašku, slabosť, zmätenosť, nutkanie na močenie, dysurické ťažkosti, môže vyvolať potrat. Treba prísne dodržiavať dávkovanie a neprekračovať odporúčané dávky. Silica je pre obsah tujónu toxická. Pravidelné pitie absintu, najmä nadmerne, vyvoláva poruchu intelektu, halucinácie, paranoju, akútne mánie až ireverzibilné psychózy. Interakcie sú podobné ako pri paline obyčajnej – s antihypertenzívami a psychofarmakami. Je kontraindikovaná u ľudí s depresiou, poruchami spánku, psychickými chorobami a samozrejme u detí, gravidných a dojčiacich žien.

Pamajorán obyčajný (*Origanum vulgare*) – vňať pamajoránu nemá žiadne nepriaznivé vedľajšie účinky a nie sú známe ani žiadne interakcie s inými liečivami, ale pozor na možné alergické reakcie a pri predávkovaní môže spôsobiť zažívacie ťažkosti. Pamajorán nie je terapeuticky vhodný pre gravidné ženy.

Pečeňovník trojlaločný (*Hepatica nobilis*) – obsahuje nepatrné množstvo toxického protoanemonínu, ktorého toxicita je v tomto množstve nezávažná, takže pečeňovník neradíme medzi toxické rastliny. Čerstvá vňať sa nesmie užívať, vyvoláva dyspeptické ťažkosti. Nie sú známe závažné interakcie.

Pestrec mariánsky (*Silybum marianum*, *Carduus marianus*) – ako nepríjemné vedľajšie účinky môžu byť hnačky. Pestrec pôsobí mierne laxatívne. Pozor na skříženú alergiu s ostatnými astrovitými rastlinami. Závažné interakcie s inými rastlinami nie sú známe, ale užívanie by sa malo vždy konzultovať s lekárom alebo lekárnikom.

Literatúra: Kresánek, J., ml., Kresánek, J. st. Atlas liečivých rastlín a lesných plodov, Martin, Osveta, 2008, 424 s.

Stargrove, BM., Treasure, J., McKee, DL.: Herb, Nutrient, and Drug Interactions Clinical Implications and Therapeutic Strategies, St. Luis, MOSBY, 2008, 932 s.

Jahodář, L.: Léčivé rostliny v současné medicíně, Praha, Havlíček Brain Team, 2010, 323 s.